

5. VALENCIÀ (V)

abotonar* *v. tr. (V)* ⇒ **botonar**

acabar

en acabant *loc. adv. (V)* ⇒ **després** *adv.*

en acabant de* *loc. prep. (V)* ⇒ **després de**

en acabar* *loc. adv. (V)* ⇒ **després** *prep. i adv.*

acaronar*⁽²⁾ (un infant) *v. tr. (V)* ‘gronxar-lo de forma rítmica, tenint-lo al braç’

acollonar↓ *v. tr. i intr. pron. (V)* ⇒ **acovardir**

acurtar *v. tr. i intr. pron. (V)* ⇒ **escurçar**

afaenat -ada *adj. (V)* ⇒ **enfeinat -ada**

afront⁽²⁾ *m. (V)* ⇒ **vergonya** *f.*

afrontar*⁽³⁾ *v. tr. i intr. pron. (V)* ⇒ **avergonyir**

agonia*⁽²⁾ *f. (V)* ⇒ **nàusea** *f. (pl.)*

agonia*⁽³⁾ *f. (V)* ⇒ **angoixa**

agoniar* *v. tr. i intr. pron. (V)* ⇒ **angoixar**

agret *m. (V)* ⇒ **agrella** *f.*

agrunsadora *f. (V)* ⇒ **gronxador** *m.*

agrunsar *v. tr. i intr. pron. (V)* ⇒ **gronxar**

aguatzil* *m. (V)* ⇒ **algutzir**

aigua

aigua de civada* *f. (V)* ‘beguda refrescant, gelada, elaborada a base d’aigua, sucre i civada’

aigua de València* *f. (V)* ‘beguda refrescant elaborada a base de suc de taronja, cava i sucre’

aiguatge *m. (V)* ⇒ **rosada** *f.*

aïna*² *adv. (V)* ⇒ **aviat**⁽¹⁾

més aïna* *loc. adv. (V)* ⇒ **més aviat**

ajocar*⁽²⁾ *v. intr. pron. (V)* ⇒ **posar-se a la gatzoneta** *loc. verb.*

ajuntar⁽²⁾ *v. tr. (V)* ⇒ **ajustar**²

alacrà *m. (V)* ⇒ **escorpí**⁽¹⁾

albada⁽²⁾ *f. (V)* ‘forma musical’

albarzer* *m. (V)* ⇒ **esbarzer**

alborç* *m. (V)* ⇒ **arboç**

alborcer* *m. (V)* ⇒ **arboç**

alçador* **alçadora** *m. i f. (V)* ‘en la muixeranga, persona que se situa al penúltim pis, per davall del xiquet’

alçar*⁽³⁾ ([la] taula) *v. tr. (V)* ⇒ **desparar**

alcoianet* *m. (V)* ‘en la muixeranga, figura de tres pisos, amb la distribució de tres persones al primer, dues al segon i una al tercer’

alfarràs *m. (V)* ‘avaluació, feta a ull, d’una quantitat o d’un valor’

alfarrassar *v. tr. (V)* ‘calcular, a ull, una quantitat o un valor’

alficòs *m. [pl. -ossos] (V)* ‘varietat de cogombre’

algeps *m. (V)* ⇒ **guix**⁽¹⁾

algepsaire* *m. i f. (V)* ⇒ **guixaire**

algepser **algepsera** *m. i f. (V)* ⇒ **guixaire**

alifac *m. (V)* ⇒ **xacra** *f.*

alifacat* **-ada** *adj. (V)* ⇒ **xacrós -osa**

aligot*⁽²⁾ *m. (V)* ⇒ **babau -a** *adj. i m. i f.*

almàssera *f. (V)* ⇒ **trull** *m.*

almidó* *m. (V)* ⇒ **midó**

almidonar* *v. tr. (V)* ⇒ **emmidonar**

almorzar*¹ *v. intr. (V)* ⇒ **esmorzar**¹

almorzar*² *m. (V)* ⇒ **esmorzar**²

alqueria *f. (V)* ‘casa de camp amb terra de conreu’

alquitrà* *m. (V)* ⇒ **quitrà**

alquitranar* *v. tr. (V)* ⇒ **enquitranar**

alta

alta clàssica* *f. (V)* ‘en la muixeranga, figura de cinc pisos, amb la distribució de quatre persones al primer i al segon, dues al tercer, i una al quart i al cinquè’

alta de cinc* *f. (V)* ‘en la muixeranga, figura de cinc pisos, amb la distribució de sis persones al primer i al segon, tres al tercer, i una al quart i al cinquè’

alta de sis* *f. (V)* ‘en la muixeranga, figura de sis pisos, amb la distribució de sis persones al primer i al segon, quatre al tercer, dues al quart, i una al cinquè i al sisè’ / **sisena*** (V)

alteró *m. (V)* ⇒ **turó**¹

altet* *m. (V)* ⇒ **turó**¹

alturó *m. (V)* ⇒ **turó**¹

ama *f. (V)* ⇒ **mestressa**

ampolla

ampolla catalana* *f. (V)* ⇒ **porró** *m.*

andana⁽²⁾ *f. (V)* ⇒ **golfa** *f. (pl.)*

ans⁽¹⁾ *prep. i adv. (V)* ⇒ **abans**

ans de *loc. prep. (V)* ⇒ **abans de**

ans que *loc. conj. (V)* ⇒ **abans que**

apanyat* **-ada** *adj. (V)* ‘ordenat’

apardalat* ↓ -ada *adj.* i *m.* i *f.* (V) ⇒ **babau -a**

apegar⁽²⁾ *v. tr.* i *intr. pron.* (V) ⇒ **empegar** *v. tr.*

aplegar⁽²⁾ *v. intr.* (V) ⇒ **arribar** *v. intr.* i *intr. pron.*

aponar-se *v. intr. pron.* (V) ⇒ **posar-se a la gatzoneta** *loc. verb.*

arnadí *m.* (V) 'tipus de pastís de carabassa cuit al forn'

arraïlar* *v. intr.* i *intr. pron.* (V) ⇒ **arrelar**

arrapaaltars* ↓ *m.* i *f.* (V) ⇒ **missaire** *adj.* i *m.* i *f.*

arreplegar*⁽⁵⁾ *v. tr.* (V) ⇒ **recollir***⁽⁵⁾

arreu⁽²⁾ *adv.* i *adj.* [inv.] (V) ⇒ **xarxó -ona** *adj.* i *m.* i *f.*

arriscat* -ada *adj.* (V) (especialment es diu de les persones grans) ⇒ **deixondit⁺ -ida**

arrop

arrop i talladetes* *m.* (V) 'confitura elaborada amb most bullit i tallades de fruita'

arrua* *f.* (V) ⇒ **arruga**

arruar* *v. tr.* i *intr. pron.* (V) ⇒ **arrugar**

arruat* -ada *adj.* (V) ⇒ **arrugat -ada**

arruixada* *f.* (V) ⇒ **ruixat** *m.*

arruixar*⁽²⁾ *v. tr.* (V) ⇒ **renyar**

arruixó* *m.* (V) ⇒ **ruixat**

assagador* *m.* (V) ⇒ **camí ramader**

assut *m.* (V) ⇒ **resclosa** *f.*

atarantat -ada *adj.* (V) ⇒ **atordit -ida**

atibacar* *v. tr.* (V) ⇒ **ataconar**²

atifells *m. pl.* (V) ⇒ **estri⁺** *m.*

atovó* *m.* (V) ⇒ **tovot**

atrotinat*⁽²⁾ -ada *adj.* i *m.* i *f.* (V) ⇒ **tabalot** *m.*

aüixar *v. tr.* (V) ⇒ **arruixar**¹

aürtar*⁽²⁾ (un gos) *v. tr.* (V) ⇒ **atiar**⁽²⁾

ausades *adv.* (V) ⇒ **certament**

bac¹ *m.* (V) 'cop violent, caiguda forta' / **bacada** *f.* (V) / **baquinada*** *f.* (V) / **tamborinada**⁽²⁾ *f.* (V)

bacada *f.* (V) ⇒ **bac**¹ *m.* (V)

bacallar* *m.* (V) ⇒ **bacallà**

bacallaret* *m.* (V) ⇒ **maire** *f.*

bacora⁽¹⁾ *f.* (V) ⇒ **figaflor**⁽¹⁾

badall⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **escletxa**⁽¹⁾ (d'una porta, d'un finestró) *f.*

badall⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **esquerda**⁽¹⁾ (d'una paret o roca) *f.*

badall⁽³⁾ *m.* (V) ⇒ **entrepà**

badomia* *f.* (*pl.*) (V) ⇒ **ximpleria** *f.*

baila *f.* (V) ⇒ **llobarro pigallat** *m.*

bajocar *m.* (V) ⇒ **mongetar**

bajoqueta *f.* (V) ⇒ **mongeta**⁽¹⁾ (tendra)

balafiar *v. tr.* (V) ⇒ **malgastar**

ball⁽¹⁾

[**ball de**] **l'u*** *m.* (V) 'ball popular molt arrelat a la meitat sud del País Valencià'

ball*⁽²⁾ *m.* (V) 'en la muixeranga, dansa realitzada pels muixerangers'

banquet*⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **pedrís**

baquejar* *v. tr.* i *tr. pron.* (V) 'llançar o llançar-se violentament a terra'

baquejar-se de riure* *loc. verb.* (V)
⇒ **trencar-se de riure**

baquinada* *f.* (V) ⇒ **bac**¹ *m.* (V)

barandat *m.* (V) ⇒ **envà**⁽¹⁾

barral*⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **porró**

batistot* *m.* (V) 'commoció, disgust gran'

batzoles *f. pl.* (V) ⇒ **matraca** *f.*

becadeta* *f.* (V) ⇒ **becaina**

bestreta

de bestreta* *loc. adv.* (V) ⇒ **per endavant**

blanca *f.* (V) ⇒ **garsa**

blanet -a* *adj.* (V) ⇒ **tou**⁽¹⁾ **tova**

blau*⁽³⁾ **blava** *m.* i *f.* (V) 'en el joc de pilota valenciana, jugador de l'equip que duu la faixa o la samarreta blava'

blaüra *f.* (V) ⇒ **hematoma** *m.*

bo

va de bo* *loc. interj.* (V) 'en el joc de pilota valenciana, expressió d'inici de les partides'

boçar² *v. tr.* (V) ⇒ **vomitar**

bollit* (V), **bullit***⁽²⁾ (V) *m.* 'plat de verdura bullida'

bonegada *f.* (V) ⇒ **renyada**

bonegar *v. tr.* (V) ⇒ **renyar**

bonegó *m.* (V) ⇒ **renyada** *f.*

bonyut* -uda *adj.* (V) ⇒ **bonyegut -uda**

borrego*⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **borrec**

borrim *m.* (V) ⇒ **plugim**

- borrimar*** *v. intr. (V)* ⇒ **plovisquejar**
- borrimejar** *v. intr. (V)* ⇒ **plovisquejar**
- borumballa** *f. (V)* ⇒ **encenall**₍₁₎ *m.*
- botifarra***₍₃₎ *f. (V)* ‘en la muixeranga, nus que es fa per a subjectar la faixa del muixeranguer i que serveix per a donar suport a les persones que hagin de pujar’
- botija*** *f. (V)* ⇒ **càntir** *m.*
- botijós -osa** *adj. (V)* ⇒ **tartamut -uda** *adj. i m. i f.*
- botó***² *m. (V)* ‘irritació, disgust’
agafar un botó*↓ *loc. verb. (V)* ⇒ **enutjar** *v. tr. i intr. pron.*
- bou**¹₍₁₎ *m. (V)* ⇒ **toro**₍₁₎
- boval***₍₂₎ *m. (V)* ‘varietat vinífera’
- bracillada*** *f. (V)* ⇒ **braçada**
- bresquilla** *f. (V)* ⇒ **préssec** *m.*
bresquilla del rollet* *f. (V)* ⇒ **préssec pla*** *m.*
bresquilla plana* *f. (V)* ⇒ **préssec pla*** *m.*
- bresquiller*** *m. (V)* ⇒ **presseguer**
- bresquillera*** *f. (V)* ⇒ **presseguer** *m.*
- bresquillerar*** *m. (V)* ⇒ **presseguerar**
- brial*** *m. (V)* ⇒ **combinació***₍₂₎ *f.*
- brull** *m. (V)* ⇒ **mató**
- bubar*** *v. intr. (V)* ⇒ **lladrar**
- bufa***²₍₃₎ *f. (V)* ⇒ **globus**₍₂₎ *m.*
- bufar***₍₂₎↓ *v. intr. (V)* ⇒ **vanar-se** *v. intr. pron.*
- bufar***₍₃₎↓ *v. tr. pron. (V)* ⇒ **embriagar** *v. tr. i intr. pron.*
- bufat**↓ *-ada* *adj. (V)* ⇒ **embriac -aga** *adj. i m. i f.*
- bufó***²₍₂₎ *-ona* *adj. i m. i f. (V)* ⇒ **fatxada** *m. i f.*
- bullit***₍₂₎ *(V)*, **bollit*** *(V) m.* ‘plat de verdura bullida’
- burret*** *m. (V)* ⇒ **plis-plai*** *(V)*
- butoni** *m. (V)* ⇒ **papu**
- cabassada**
a cabassades* *loc. adv. (V)* ⇒ **molt**¹ *quant. (adv.)*
- cabota**₍₂₎ *adj. (V)* ⇒ **obstinat -ada**
- cabotada** *f. (V)* ⇒ **becaina**
- cabrerot** *m. (V)* ⇒ **bagot**
- cacau***₍₃₎↓ *m. pl. (V)* ⇒ **diner** *m. (pl.)*
- cafissada** *f. (V)* ‘mesura agrària i extensió de terra’
a cafissades* *loc. adv. (V)* ⇒ **molt**¹ *quant. (adv.)*
- cagueroles***↓ *f. pl. (V)* ⇒ **diarrea** *f.*
- caixer**² *m. (V)* ⇒ **llit**₍₃₎ (d’un riu, d’un barranc, d’una séquia)
- calfament** *m. (V)* ⇒ **escalfament**
- calfar** *v. tr. i intr. pron. (V)* ⇒ **escalfar**
- camada***² (d’arbres) *f. (V)* ⇒ **fila**₍₁₎
- camamirla*** *f. (V)* ⇒ **camamilla**
- cambra***₍₂₎ *f. (V)* ⇒ **golfa** *f. (pl.)*
- cameta**
fer la cameta* *loc. verb. (V)* ⇒ **fer la traveta**
- camí**
camí de Sant Jaume *m. (V)* ⇒ **via làctia** *f.*
- camisola** *f. (V)* ⇒ **samarreta**
- canut**¹ *m. (V)* ⇒ **canonet**
- canyaret**↓ *m. (V)* ⇒ **sidral**₍₂₎↓
- caparra***² *f. (V)* ⇒ **paparra**
- capsot**₍₂₎ *m. (V)* ⇒ **obstinat -ada** *adj.*
- caquisser*** *m. (V)* ⇒ **caquier**
- caragol**
caragol punxós* *m. (V)* ⇒ **caragol punxenc***
- cara-sol** *m. (V)* ⇒ **solell**₍₂₎
- carcallada*** *f. (V)* ⇒ **riallada**
- carlota*** *f. (V)* ⇒ **pastanaga**
- caro*** *m. (V)* ⇒ **gamarús**
- carranc***↓ *m. (V)* ⇒ **cranc**₍₁₎
- casca**₍₂₎ *f. (V)* ‘tipus de dolç valencià’
- castanya**₍₂₎ *f. (V)* ⇒ **monyó** *m.*
- castic** *m. (V)* ⇒ **càstig**
- catalana***₍₁₎ *f. (V)* ⇒ **porró** *m.*
- catxerulo** *m. (V)* ⇒ **estel**₍₂₎
- caure**
caure un bac *loc. verb. (V)* ‘tenir una caiguda’ / **pegar un bac*** *(V)*
- cavaller***₍₂₎ *m. (pl.) (V)* ‘en el joc de pilota valenciana, fórmula de tractament amb què s’encapçala qualsevol parlament en les partides’
- cepell** *m. (V)* ⇒ **bruc d’hivern**
- cerva** *f. (V)* ⇒ **cérvola**
- cervo** *m. (V)* ⇒ **cérvol**
- cinqueta***₍₁₎ *f. (V)* ‘pedra petita i arrodonida’
- cinqueta***₍₂₎ *f. (V)* ‘cop pegat amb la mà tancada’

- pegar una cinqueta*** *loc. verb. (V)* ‘pegar una clatellada’
- ciprer*** *m. (V)* ⇒ **xiprer**
- ciri***₍₂₎ *m. (V)* ⇒ **espelma f.**
- clarió m. (V)** ⇒ **guix₍₂₎**
- clevill*** *m. (V)* ⇒ **esquerda⁺₍₁₎** (d’una paret o roca) *f.*
- clavillar*** *v. tr. i intr. pron. (V)* ⇒ **esquerdar⁺**
- clim*** *m. (V)* ⇒ **tarannà**
- clòtxina***₍₂₎ *f. (V)* ⇒ **musclo m.**
- clucar*** *v. tr. i intr. pron. (V)* ⇒ **aclucar** (els ulls)
clucar l’ull* *loc. verb. (V)* ⇒ **fer l’ullet**
- coent₍₂₎** *adj. (V)* ⇒ **cursi**
- coentor₍₂₎** *f. (V)* ⇒ **cursileria**
- colombaire m. i f. (V)** ⇒ **colomaire**
- colp m. (V)** ⇒ **cop₍₁₎**
colp d’aire m. (V) ⇒ **cop d’aire**
de colp loc. adv. (V) ⇒ **de cop**
de colp i volta loc. adv. (V) ⇒ **de cop**
- composició**
- composició plàstica*** *f. (V)* ‘en la muixeranga, combinacions de pilars o d’altres estructures per a representar una figura única’
- conte**
- conte de l’enfadós*** *m. (V)* ⇒ **cançó de l’enfadós f.**
- contornada***₍₂₎ *f. (V)* ⇒ **indret⁺ m.**
- cordada₍₂₎** (de coets) *f. (V)* ‘traca penjada de banda a banda d’una plaça o d’un carrer’
- corfa₍₁₎** *f. (V)* ⇒ **cloasca₍₁₎**
- corfa₍₂₎** *f. (V)* ⇒ **pell₍₂₎** (d’una fruita)
- corfa₍₃₎** *f. (V)* ⇒ **cloasca₍₂₎**
- corset*** *m. (V)* ⇒ **cotilla f.**
- coscolla f. (V)** ⇒ **coscoll m.**
- cosconelles*** *f. pl. (V)* ⇒ **pepigolles**
- cosquerelles f. pl. (V)** ⇒ **pepigolles**
- costera₍₂₎** *f. (V)* ⇒ **costa²₍₂₎**
- cotó-en-pèl m. (V)** ⇒ **cotó fluix**
- creïlla f. (V)** ⇒ **patata**
- cuc**
- cuquet de [la] llum*** *m. (V)* ⇒ **lluerna₍₂₎ f.**
- codol₍₁₎** *m. (V)* ⇒ **còdol**
- codol***₍₂₎ *m. (V)* ⇒ **pedra₍₁₎ f.**
- cueta f. (V)** ⇒ **cuereta**
- cullerot₍₂₎** *m. (V)* ⇒ **capgròs₍₂₎**
- dacsa f. (V)** ⇒ **blat de moro m.**
- dacsar m. (V)** ⇒ **blatdemorar**
- dansada₍₂₎** *f. (V)* ‘ball popular del País Valencià’
- dau***₍₂₎ *m. (V)* ‘en el joc de pilota valenciana, lloc on s’ha d’introduir la pilota en la ferida’
- debades₍₂₎** *adv. (V)* ⇒ **gratuïtament**
- dejorn***₍₂₎ *adv. (V)* ⇒ **d’hora loc. adv.**
- dènou num. i m. (V)** ⇒ **dinou**
- deprendre***_↓ *v. tr. i tr. pron. i intr. (V)* ⇒ **aprendre**
- desabotonar*** *v. tr. (V)* ⇒ **desbotonar**
- desafaenat* -ada adj. (V)** ⇒ **desenfeinat -ada**
- desbudellar v. tr. (V)** ⇒ **esbudellar**
- descantellar v. tr. i intr. pron. (V)** ⇒ **escantellar**
- desdentat -ada adj. (V)** ⇒ **esdentegat -ada**
- desduir-se*** *v. intr. pron. (V)* ⇒ **esplaiar v. tr. i intr. pron.**
- desficaci m. (V)** ⇒ **disbarat**
- desficiat* -ada adj. (V)** ⇒ **forassenyat⁺ -ada**
- desllomar* v. tr. i intr. pron. (V)** ⇒ **esllomar**
- desllunat m. (V)** ⇒ **celobert**
- despagat -ada adj. (V)** ⇒ **decebut -uda**
- despassar* v. tr. i intr. pron. (V)** ⇒ **desbotonar v. tr.**
- despitralat -ada adj. (V)** ⇒ **espitregat -ada**
- desplegar***₍₃₎ *v. tr. (V)* ‘en la muixeranga, alçar un pis en què les persones que el formen es troben ajupides’
- desplegat* -ada adj. i f. (V)** ‘en la muixeranga, tipus de construcció en què els pisos s’alcen en lloc d’escalar’
- dèsset num. i m. (V)** ⇒ **disset**
- dessonillar v. tr. i intr. pron. (V)** ⇒ **deixondir⁺**
- destarifament***_↓ *m. (V)* ⇒ **disbarat**
- destarifat -ada adj. (V)** ⇒ **desbaratat⁺ -ada**
- destarifo***_↓ *m. (V)* ⇒ **disbarat**
- destrellat* m. (V)** ⇒ **disbarat**
- destrellatament* m. (V)** ⇒ **disbarat**
- destrellat* -ada adj. (V)** ⇒ **poca-solta adj. i m. i f.**
- desvanir-se*** *v. intr. pron. (V)* ⇒ **enorgullir⁺₍₁₎ v. tr. i intr. pron.**
- desvanit* -ida adj. (V)** ⇒ **orgullós₍₁₎ -osa**

devers₍₁₎ *prep.* (V) ⇒ **cap**³₍₁₎ [a] (direcció)

dia

bon dia [i salut]* *loc interj. i m.* (V) ⇒ **bon dia** [i bona hora]

dihuit *num. i m.* (V) ⇒ **divuit**

dihuité* -**ena** *adj. i m.* (V) ⇒ **divuitè** -**ena**

doblada* *f.* (V) ⇒ **oblada**

docte*₍₂₎ -**a** *adj.* (V) ⇒ **setciències** *m. i f.*

donyet* *m.* (V) ⇒ **follet**

draper₍₂₎ **drapera** *m. i f.* (V) ⇒ **drapaire**

eixàrcia *f.* (V) ⇒ **xarxa**₍₁₎

eixe -**a** *dem. (especif., pron.)* (V) ⇒ **aqueix** -**a**

eixem* *m.* (V) ⇒ **forc**₍₁₎

encabotar-se *v. intr. pron.* (V) ⇒ **obstinar-se**

encalar* *v. tr. i intr. pron.* (V) ‘llançar (una cosa) a un lloc alt on queda retinguda, fora de l’abast’ / **penjar**₍₂₎⁺ *v. tr.*

encara

encara bé* *loc. adv.* (V) ⇒ **per sort**

encara com* *loc. adv.* (V) ⇒ **per sort**

encarnat*₍₂₎ -**ada** *adj. i m.* (V) ⇒ **vermell** -**a**

encisam *m.* (V) ⇒ **enciam**

engaldir* *v. tr. i tr. pron.* (V) ⇒ **menjar**⁺₍₁₎

engrunar₍₂₎ *v. tr.* (V) ⇒ **esgranar** *v. tr. i intr. pron.*

engrunadora* *f.* (V) ⇒ **gronxador** *m.*

engrunsar* *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **gronxar**

enjorn *adv.* (V) ⇒ **d’hora** *loc. adv.*

ensaladera* *f.* (V) ⇒ **enciamera**

entabuixar *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **entabanar** *v. tr.*

entaulellar *v. tr.* (V) ⇒ **enrajolar**⁺

entema *f.* (V) ⇒ **mania**₍₂₎

entrar-se’n*₍₂₎ *v. intr. pron.* (V) ⇒ **encongir**₍₁₎ (una roba, una tela) *v. tr. i intr. pron.*

enxis* ↓ *m.* (V) ⇒ **encís**

enxisar* ↓ *v. tr.* (V) ⇒ **encisar**

enza* *m. i f.* (V) ⇒ **enze**

esbargir*₍₂₎ *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **escampar**₍₃₎ (els núvols, la pluja, la xafogor, etc.) *v. intr. pron. i intr.*

esblanquir* *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **emblanquir**

escala*₍₂₎ *f.* (V) ‘en la muixeranga, persona agenollada i amb una cama recta que ajuda a pujar un muixeranguer de pisos més alts, bé arran de terra, bé des de pisos superiors’

escala i corda* *f.* (V) ‘modalitat de la pilota valenciana que es juga al trinquet’

escombrador*₍₂₎ -**a** *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **podador** -**a**

escombrar*₍₂₎ *v. tr.* (V) ⇒ **podar**

escorpa* *f.* (V) ⇒ **escórpora**

esgarranxar* *v. tr.* (V) ⇒ **esgarrinxar**

esgarrar¹ *v. tr.* (V) ⇒ **estripar**₍₂₎ *v. tr. i intr. pron.*

esgarrat*₍₂₎ *m.* (V) ⇒ **escalivada** *f.*

esgarro* *m.* (V) ⇒ **esquinç**₍₁₎

esgolador* *m.* (V) ⇒ **tobogan**

esgolar-se*² *v. intr. pron.* (V) ⇒ **relliscar** *v. intr.*

esgroguir* *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **esgrogueir**

esguit *m.* (V) ⇒ **esquitx**₍₁₎

esguitar *v. intr. i tr.* (V) ⇒ **esquitxar**₍₁₎

esmerla* *f.* (V) ⇒ **merla**

espardenyada₍₂₎ *f.* (V) ‘catalanada quan es parla en castellà o castellanada quan es parla en català’

espatlar*₍₁₎ *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **malmetre** *v. tr.*

espatlar*₍₂₎ *v. intr. pron.* (V) ⇒ **fer-se mal** *loc. verb.*

espencat* *m.* (V) ⇒ **escalivada** *f.*

espentar* *v. tr.* (V) ⇒ **empènyer**

espentolar *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **esparracar**

espentolat -**ada** *adj.* (V) ⇒ **esparracat** -**ada**

espiga

espiga de dacsà* *f.* (V) ⇒ **panotxa**

estrela *f.* (V) ⇒ **estel**₍₁₎ *m.*

estrela de mar *f.* (V) ⇒ **estrella de mar**

estrelada* *f.* (V) ⇒ **estelada**

esvarada *f.* (V) ⇒ **relliscada**

esvarar *v. intr.* (V) ⇒ **relliscar**

esvaró *m.* (V) ⇒ **relliscada** *f.*

facilitari* -**ària** *adj.* (V) ‘que obra sense calcular les conseqüències’

faena

amb prou faenes *loc. adv.* (V) ⇒ **a penes**

faenejar *v. intr.* (V) ⇒ **feinejar**

faener -**a** *adj.* (V) ⇒ **treballador**₍₁₎ -**a**

falaguera* *f.* (V) ⇒ **falguera**

falòria* *f.* (V) ⇒ **falòrnia**

fam₍₂₎ *f.* (V) ⇒ **gana**₍₂₎

fanecada *f.* (V) ‘mesura agrària i extensió de terra’

farfallós -osa *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **tartamut -uda**

farina

farina de dacs *f.* (V) ⇒ **farina de blat de moro**

fartera⁽¹⁾ *f.* (V) ⇒ **fartanera**

fartera⁽²⁾ *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **golafre**

fartó⁽¹⁾ *m.* (V) ‘dolç’

fartó⁽²⁾ **fartona** *m. i f.* (V) ⇒ **golafre** *adj. i m. i f.*

favada⁽²⁾ *f.* (V) ⇒ **ximpleria**

fem⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **brossa**⁽¹⁾⁽³⁾ *f.*

femater fematera *m. i f.* (V) ⇒ **escombriaire**

ferida⁽²⁾ *f.* (V) ‘en el joc de pilota valenciana, primera jugada que es produeix quan es fereix’

ferir⁽³⁾ *v. intr.* (V) ‘en el joc de pilota valenciana, colpejar la pilota per posar-la en joc’

ferrament⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **ferramenta** *f.*

ferreret *m.* (V) ⇒ **mallerenga** *f.*

ferro⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **xavalla** *f.*

fester⁽¹⁾ **-a** *adj.* (V) ⇒ **festiu -iva**

fester⁽³⁾ **-a** *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **festaire**

fetiller⁽²⁾ **-a** *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **llepafils**

ficar

ficar la crossa^{*} ↓ *loc. verb.* (V) ⇒ **ficar la pota** ↓

figa

figa de pala *f.* (V) ⇒ **figa de moro**

figó^{*} *m.* (V) ⇒ **monyó**

figuera

figuera de pala *f.* (V) ⇒ **figuera de moro**

figura⁽²⁾ *f.* (V) ‘en la muixeranga, torre o composició plàstica que es representa’

fil

fil d'aram^{*} *m.* (V) ⇒ **filferro**

finat^{*} **-ada** *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **mort**² **-a** *adj. i m. i f.*^{*}

flaüta^{*} *f.* (V) ⇒ **flauta**

flixar-se *v. intr. pron.* (V) ⇒ **abstenir-se**

floc⁽⁴⁾ *m. (pl.)* (V) ⇒ **llaç**[†] *m.*

floricol *f.* (V) ⇒ **coliflor**

foc⁽³⁾ *m.* (V) ⇒ **herpes labial**

foguer⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **fogó**⁽¹⁾

foia *f.* (V) ⇒ **fondalada**

folli^{*} *m.* (V) ⇒ **sutge**

font⁽²⁾ *f.* (V) ⇒ **plata**¹

forçut⁽²⁾ **-uda** *adj.* (V) ‘en la muixeranga, persona que alça cada pis per davall en les estructures’

fossar² *v. tr.* (V) ⇒ **furgar**⁽¹⁾

fotracada^{*} *f.* (V) ⇒ **fotimer** *m.*

fredolí -ina *adj.* (V) ⇒ **fredolic**⁽¹⁾ **-a**

fugina

fer fugina *loc. verb.* (V) ⇒ **fer campana**

fum

un fum^{*} *loc. adv.* (V) ⇒ **molt**¹ *quant. (adv.)*

un fum de^{*} *loc. adv.* (V) ⇒ **molt**² **-a** [*de*] *quant. (especif.)*

furgadents *m.* (V) ⇒ **escuradents**

furgar⁽²⁾ *v. tr.* (V) ⇒ **burxar**⁽²⁾

furonejar *v. intr.* (V) ⇒ **furetejar**

gàbia

estar [com una] gàbia^{*} ↓ *loc. verb.* (V) ‘ésser boig’

fer tornar gàbia^{*} ↓ *loc. verb.* (V) ‘fer tornar boig’

gafa⁽²⁾ *f.* (V) ⇒ **agulla imperdible**

gaidó

de gaidó *loc. adv.* (V) ⇒ **de gairell**

gairó

al gairó *loc. adv.* (V) ⇒ **de gairell**

galfi^{*} ↓ *m.* (V) ⇒ **doñi**

gallet² *m.* (V) ⇒ **úvula** ↑ *f.*

(beure) **a gallet**^{*} *loc. adv.* (V) ⇒ (beure) **a galet**

galló⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **grill**²⁽²⁾ (d'una taronja)

galló⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **ametlla** *f.*

galotxa *f.* (V) ‘modalitat de la pilota valenciana que es juga al carrer’

gandula⁽²⁾ ↓ *f.* (V) ⇒ **prostitut prostituta** *m. i f.*

garguirot *m.* (V) ‘cop donat amb el dit del mig fent-lo lliscar amb força sobre el polze’

garrofera *f.* (V) ⇒ **garrofer** *m.*

garrofeta^{*} *f.* (V) ⇒ **botàriga**^{*}

garsar *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **guerxar**

garxo^{*} **-a** *adj.* (V) ⇒ **guerxo**⁽²⁾ **-a**

gatxull *m.* (V) ‘fang clar’

gemecar^{*} *v. intr.* (V) ⇒ **gemegar**

gemecós^{*} **-osa** *adj.* (V) ⇒ **gemegós -osa**

gentola *f.* (V) ⇒ **gentalla**

- gesmil*** *m.* (V) ⇒ **gessamí**
- gesmiler** *m.* (V) ⇒ **gessamí**
- girada** *f.* (V) ⇒ **torçada** (de peu)
- giró*** *m.* (V) ⇒ **torçada** (de peu) *f.*
- gola**
- fer gola*** *loc. verb.* (V) ⇒ **fer denteta**
- golejar***² *v. intr.* (V) ‘sentir gola per alguna cosa’
- goma**
- goma d’apegar*** *f.* (V) ⇒ **cola**¹
- gorrinxet*** *m.* (V) ⇒ **dit xic**
- gossera**₍₂₎↓ *f.* (V) ⇒ **peresa**
- grandàs*** -*assa adj.* (V) ⇒ **grandolàs -assa**
- gros**₍₂₎ **grossa** *adj.* (V) ⇒ **gruixut -uda**
- guilopo**↓ -*a adj.* i *m. i f.* (V) ⇒ **astut -a adj.**
- hora**
- a hora horada*** *loc. adv.* (V) ‘a temps just, gairebé fent tard’
- a l’hora d’ara*** *loc. adv.* (V) ⇒ **a hores d’ara**
- hui** *adv.* (V) ⇒ **avui**
- huit** *num.* i *m.* (V) ⇒ **vuit**
- les huit** *f. pl.* (V) ⇒ **les vuit**
- huitanta** *num.* i *m.* (V) ⇒ **vuitanta**
- huitanté -ena** *adj.* i *m.* (V) ⇒ **vuitantè -ena**
- huitantena** *f.* (V) ⇒ **vuitantena**
- huitantí -ina** *adj.* i *m. i f.* (V) ⇒ **octogenari -ària**
- huité -ena** *adj.* (V) ⇒ **vuitè -ena**
- jàssena** *f.* (V) ⇒ **jàssera**
- jugarrí*** -*ina adj.* (V) ⇒ **juganer -a**
- juí** *m.* [*pl. -ís*] (V) ⇒ **judici**
- jupetí** *m.* (V) ⇒ **armilla** *f.*
- llamarada*** *f.* (V) ⇒ **flamarada**
- llambrígol*** *m.* (V) ⇒ **cuc de terra**
- llampar**₍₂₎ *v. intr.* (V) ⇒ **llampegar**
- llançar***₍₃₎ *v. tr.* (V) ⇒ **vomitar**
- llançar a perdre*** *loc. verb.* (V) ⇒ **malmetre**⁺ *v. tr.*
- llander*** **llandera** *m. i f.* (V) ⇒ **lampista**
- llargues*** *f. pl.* (V) ‘modalitat de la pilota valenciana que es juga al carrer’
- llaurador llauradora** *m. i f.* (V) ⇒ **pagès**⁺₍₁₎
- pagesa**
- llavador** *m.* (V) ⇒ **safareig**₍₂₎ (públic)
- llavadora** *f.* (V) ⇒ **rentadora**
- llavar** *v. tr.* (V) ⇒ **rentar**₍₁₎
- llegó** *m.* (V) ⇒ **aixadell**
- llesca**
- llesca en ou*** *f.* (V) ⇒ **torrada de Santa Teresa***
- lleu**² *m.* (V) ⇒ **pulmó**
- llevantança*** *f.* (V) ⇒ **calúmnia**
- llibrer llibrera** *m. i f.* (V) ⇒ **llibreter llibretera**
- llicsó*** *m.* (V) ⇒ **lletsó**
- lligó** *m.* (V) ⇒ **aixadell**
- llima**²₍₂₎ *f.* (V) ⇒ **llimona**
- llimac***₍₂₎ *m.* (V) ⇒ **verdet**₍₂₎
- llimera**₍₁₎ *f.* (V) ⇒ **llimoner** *m.*
- llimonada***₍₂₎ *f.* (V) ⇒ **gasosa**
- lloma** *f.* (V) ‘muntanya de poca alçada i de forma planera o arrodonida’
- llomello** *m.* (V) ⇒ **llom**
- malfaener -a** *adj.* (V) ⇒ **gandul**₍₁₎ -*a adj.* i *m. i f.*
- malfatà*** **malfatana** *m. i f.* (V) ⇒ **gandul**₍₁₎ -*a adj.* i *m. i f.*
- manisa** *f.* (V) ⇒ **rajola de València**
- manxar***₍₃₎↓ *v. intr.* (V) ⇒ **copular** *v. tr. i intr.*
- mareny** *m.* (V) ⇒ **maresma** *f.*
- marmolar***₍₁₎ *v. intr. i tr.* (V) ⇒ **murmurar**₍₁₎
- marmolar***₍₂₎ *v. tr.* (V) ⇒ **renyar**
- marmoló*** *m.* (V) ⇒ **renyada** *f.*
- marraixa** *f.* (V) ⇒ **garrafa**
- marxador***₍₃₎ **marxadora** *m. i f.* (V) ‘en el joc de pilota valenciana, persona que duu el compte de la puntuació en una partida’
- masclet**₍₂₎ *m.* (V) ‘canó curt de ferro o embolcall de paper que es carrega de pólvora, utilitzat en les mascletades’
- matalap*** *m.* (V) ⇒ **matalàs**
- matissa*** *f.* (V) ⇒ **llentiscle** *m.*
- matxutxo**₍₁₎ **matxutxa** *m. i f.* (V) ⇒ **conco**₍₁₎ **conca**
- mealla*** *f.* (V) ⇒ **gallada**
- meló**
- meló d’aigua** *m.* (V) ⇒ **síndria** *f.*
- meló d’Alger** *m.* (V) ⇒ **síndria** *f.*
- melsa**₍₂₎ *f.* (V) ⇒ **flegma**₍₁₎
- melsós*** -*osa adj.* (V) ⇒ **flegmàtic -a**

melsut* -uda *adj.* i *m.* i *f.* (V) ⇒ **flegmàtic -a** *adj.*

menejar₍₁₎ *v. tr.* (V) ⇒ **remenar**₍₁₎

menejar₍₂₎ *v. tr.* i *intr. pron.* (V) ⇒ **bellugar** *v. tr.* i *intr. pron.* i *intr.*

meninfotisme* *m.* (V) ⇒ **menfotisme**

menjuga* ↓ *f.* (V) ⇒ **menjar**² *m.*

mentideta* *f.* (V) ‘beguda elaborada amb licor de cafè i granissat de llimona’

mentira* *f.* (V) ⇒ **mentida**

mentirós* -*osa* *adj.* i *m.* i *f.* (V) ⇒ **mentider -a**

mentrimentes₍₁₎ ↓ *adv.* (V) ⇒ **mentrestant**

mentrimentes₍₂₎ ↓ *conj.* (V) ⇒ **mentre**

merita *f.* (V) ⇒ **fredeluga**

mestre*₍₂₎ **mestra** *m.* i *f.* (V) ‘en la muixeranga, cap de colla’

migjorn₍₁₎ *m.* (V) ⇒ **migdia**

migjorn*₍₄₎ *m.* (V) ⇒ **migdiada** *f.*

fer migjorn* *loc. verb.* (V) ⇒ **fer [la] migdiada**

milotxa *f.* (V) ⇒ **estel**₍₂₎ *m.*

mistera* *f.* (V) ⇒ **encenedor** *m.*

mocat* -ada *adj.* (V) ‘perplex’

deixar mocat algú *loc. verb.* (V) ‘deixar perplex, sense rèplica possible’

monjàvena* *f.* (V) ‘coca dolça cuita al forn i coberta de sucre en pols’

monyica* *f.* (V) ⇒ **canell** *m.*

monyicot ↓ *m.* (V) ⇒ **infant**₍₁₎

morro

estar de morros* *loc. verb.* (V) ‘dues o més persones, estar enfadades’

mosseguello* *m.* (V) ⇒ **ratapinyada** *f.*

muixeranga*₍₁₎ *f.* (V) ‘conjunt de danses, figures i torres humanes que es realitzen al País Valencià; grup de persones que en formen part’

muixeranga*₍₂₎ *f.* (V) ‘música més habitual que acompanya la construcció de les torres humanes’

muixeranguer* -a *adj.* i *m.* i *f.* (V) ‘que pertany a una colla muixeranguera o realitza muixerangues’

muntó *m.* (V) ⇒ **munts**₍₂₎

a muntó [o **a muntons***] *loc. adv.* (V) ⇒ **molt**¹ *quant. (adv.)*

un muntó*₍₁₎ *loc. adv.* (V) ⇒ **molt**¹ *quant. (adv.)*

un muntó de₍₂₎ *loc. adj.* (V) ⇒ **molt**² -**a** [de] *quant. (especif.)*

murada *f.* (V) ⇒ **muralla**

mut muda

fer mut i callosa* *loc. verb.* (V) ⇒ **callar**₍₁₎ *v. intr.*

mut i callosa* *interj.* (V) ⇒ **mutis**

netejaador*₍₂₎ -**a** *adj.* i *m.* i *f.* (V) ⇒ **podador -a**

netejar*₍₂₎ *v. tr.* (V) ⇒ **podar**

nit

a boqueta [de] nit *loc. adv.* (V) ⇒ **a entrada de fosc**

a poqueta nit* *loc. adv.* (V) ⇒ **a entrada de fosc**

nugar *v. tr.* i *intr. pron.* (V) ⇒ **lligar**⁺₍₂₎ *v. tr.*

nuvolet* *m.* (V) ‘beguda d’aiguarent mesclat amb aigua, que presenta un aspecte tèrbol’ / **palometa***₍₃₎ *f.* (V)

nyespro* *m.* (V) ⇒ **nespra**₍₂₎ [del Japó] *f.*

obrer*₍₂₎ **obrera** *m.* i *f.* (V) ⇒ **paleta**¹

obrillandes* *m.* (V) ⇒ **obrellaunes**

oix* *m.* [inv.] (V) ⇒ **fàstic**

fer oix* *loc. verb.* (V) ⇒ **fer fàstic**

oldre₍₁₎ *v. tr.* (V) ⇒ **olorar**

oldre₍₂₎ *v. intr.* (V) ‘una cosa, fer bona olor’

orellal *m.* (V) ⇒ **arracada** *f.*

oró* *m.* (V) ⇒ **auró**

oroneta *f.* (V) ⇒ **oreneteta**

orri

a orri*₍₁₎ *loc. adv.* (V) ⇒ **a ull**

a orri₍₂₎ *loc. adv.* (V) ⇒ **desordenadament** *adv.*

ou

ou bollit* *m.* (V) ⇒ **ou dur**

ou de tonyina* *m.* (V) ⇒ **botàriga***⁺ *f.*

ou estrelat* *m.* (V) ⇒ **ou ferrat**

pa

pa cremat* *m.* (V) ⇒ **pa socarrat*** (V)

pa d'aire* *m.* (V) ⇒ **pa socarrat*** (V)

pa socarrat* *m.* (V) ‘tipus de coca feta de farina, oli, ous i sucre’ / **pa cremat*** (V) / **pa d'aire*** (V) / **socarrat***₍₃₎ (V) / **tonya** *f.* (V)

palera *f.* (V) ⇒ **figuera de moro**

pallola *f.* (V) ⇒ **xarampió** *m.*

palma

fer palmes* *loc. verb.* (V) ⇒ **aplaudir** *v. intr.* i *tr.*

palmada* *f.* (V) ⇒ **palmellada**

palmar *m.* (V) ⇒ **palmerar**

palmito* *m.* (V) ⇒ **ventall**

palometa*⁽³⁾ *f.* (V) ‘beguda d’aiguarent mesclat amb aigua, que presenta un aspecte tèrbol’ / **nuvolet*** *m.* (V)

panderola *f.* (V) ⇒ **escarabat de cuina** *m.*

pandorga* *f.* (V) ⇒ **simbomba**

panfigo *m.* (V) ⇒ **pa de figues** [o **pa de figa**]

panoli*⁽²⁾ *m.* (V) ‘tipus de coca’

panou* *m.* (V) ⇒ **pa socarrat*** (V)

pap*⁽³⁾ *m. pl.* (V) ⇒ **parotiditis**↑ *f.*

papar↓ *v. tr.* (V) ⇒ **menjar**¹ *v. tr. i tr. pron.*

pardal⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **ocell**⁺

parot *m.* (V) ⇒ **espiadimonis**

parpall* *m.* (V) ⇒ **pestanya**⁽¹⁾ *f.*

parpalla* *f.* (V) ⇒ **parpella**

partir

partir palletes*↓ *loc. verb.* (V) ⇒ **barallar** *v. tr. i intr. pron.*

passe*⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **entrada**⁽²⁾ *f.*

pati⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **solar**¹

pebrella *f.* (V) ‘planta’

pebrera⁽¹⁾ *f.* (V) ⇒ **pebrot** *m.*

pebrera⁽²⁾ *f.* (V) ⇒ **pebroter** *m.*

peçó*⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **peduncle**↑

peçó*⁽²⁾ *m.* (V) ‘lòbul de l’orella’

pegar⁽¹⁾

pegar un bac* *loc. verb.* (V) ⇒ **caure un bac** (V)

pegar*⁽²⁾ (+ a + *inf.*) *v. aux.* (V) ‘posar-se sobtadament (a fer una acció)’

pegar a fugir*↓ *loc. verb.* (V) ⇒ **anar-se**ⁿ(2)

pellorfa* *f.* (V) ⇒ **pellofa**

pena

a males penes *loc. adv.* (V) ⇒ **a penes**

péntol *m.* (V) ⇒ **parrac**

fet a péntols* *loc. adj.* (V) ⇒ **esparracat** -*ada* *adj.*

perea* *f.* (V) ⇒ **peresa**

pereós* -*osa* *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **peresós** -*osa*

pereta* *f.* (V) ⇒ **bombeta**⁽¹⁾

perjuí *m.* [*pl. -ís*] (V) ⇒ **perjudici**

perxa*⁽²⁾ *f.* (V) ‘modalitat de la pilota valenciana que es juga al carrer’

petar

estar que peta*↓ *loc. verb.* (V) ‘estar molt enutjat’

petxilina* *f.* (V) ⇒ **pagellida**

picadeta* *f.* (V) ⇒ **pica-pica** *m.*

pilota

pilota de badana* *f.* (V) ‘en el joc de pilota valenciana, tipus de pilota feta de pell d’ovella o de moltó’

pilota de vaqueta* *f.* (V) ‘en el joc de pilota valenciana, tipus de pilota feta de pell de bou’

pilota valenciana* *f.* (V) ‘esport valencià consistent a colpejar una pilota amb la mà seguint determinades regles, que es juga en un trinquet o al carrer’

pinet* *m.* (V) ‘en la muixeranga, pilar de tres altures’

pinet doble* *m.* (V) ‘en la muixeranga, pilar de quatre altures’

pipi*↓ *m.* (V) ⇒ **orina** *f.*

piterra *f.* (V) ⇒ **atzavara**

pleit* *m.* (V) ⇒ **plet**

plis-plai* *m.* (V) ‘beguda elaborada amb licor de cafè i refresc de cola’ / **burret*** (V)

ploró* -*ona* *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **ploraner** -*a*

plovedor* -*a* *adj.* (V) ⇒ **plujós** -*osa*

plovitejar* *v. intr.* (V) ⇒ **plovisquejar**

pobil* **pobila** *m. i f.* (V) ⇒ **fill únic** **filla única** (d’una casa)

polit¹ *m.* (V) ⇒ **gall dindi**

polit^{*2}⁽³⁾ -*ida* *adj.* (V) ‘robust, gran, corpulent’

porc

porc feréstec* *m.* (V) ⇒ **porc senglar**

poregós -*osa* *adj.* (V) ⇒ **poruc** -*uga*

porquera *f.* (V) ⇒ **cort** (de porcs)

posagots* *m.* (V) ⇒ **rodal**⁽³⁾

postissa* *f. (pl.)* (V) ⇒ **castanyola**⁽²⁾ *f. pl.*

potro* *m.* (V) ⇒ **poltre**⁽¹⁾

povil* **povila** *m. i f.* (V) ⇒ **fill únic** **filla única** (d’una casa)

profiterol* *m.* (V) ⇒ **profiterola** *f.*

prunyo* *m.* (V) ⇒ **penelló**

punt⁽¹⁾

en un punt* *loc. adv.* (V) ‘en un moment’

punt⁽²⁾

punt de ganxo* *m.* (V) ⇒ **ganxet**⁽²⁾

puntelles**de puntelletes** *loc. adv.* (V) ⇒ **de puntetes****puntelló*** *m.* (V) ⇒ **puntada** (de peu) *f.***purna**₍₁₎ *f.* (V) ⇒ **espurna**₍₁₎**purna**₍₂₎ *f.* (V) ⇒ **espurna**₍₂₎**purnejar*** *v. intr.* (V) ⇒ **espurnejar****queferós*** **-osa** (aplicat a persona) *adj.* (V)⇒ **empipador -a****queixal****queixal de l'enteniment*** *m.* (V) ⇒ **queixal del seny****quera***₍₂₎ *f.* (V) ⇒ **desfici** *m.***querós*** **-osa** *adj.* (V) ⇒ **desficiós -osa****quet*** **-a** *adj.* (V) ⇒ **quiet -a****quinze***₍₂₎ *m.* 'en el joc de pilota valenciana, els quatre punts necessaris per a fer un joc'**rabera** *f.* (V) ⇒ **ramat** *m.***rabo***↓ (d'animal terrestre) *m.* (V) ⇒ **cua**₍₁₎ *f.***ràfel*** *m.* (V) ⇒ **ràfec****rajola**₍₂₎ *f.* (V) ⇒ **maó** *m.***rajoleta** *f.* (V) ⇒ **rajola de València****ramassada** *f.* (V) ⇒ **ruixat** *m.***raó***₍₂₎ *f.* (V) ⇒ **comanda**⁺**raonar***₍₂₎ *v. intr.* (V) ⇒ **parlar**¹**raspall**₍₂₎ *m.* (V) 'modalitat de la pilota valenciana que es juga tant al carrer com al trinquet'**rastell** *m.* (V) ⇒ **vorada** *f.***rastre***₍₂₎ (d'allis) *m.* (V) ⇒ **forc**₍₂₎ (d'allis)**rastrera*** *f.* (V) ⇒ **fila**₍₁₎**rateta***↓ *f.* (V) ⇒ **penis** *m.***ratlla***₍₂₎ *f.* (V) 'en el joc de pilota valenciana, línia marcada on el jugador para la pilota en el joc de llargues'**reballar** *v. tr.* (V) ⇒ **llançar**⁺₍₁₎**rebot***₍₂₎ *m.* (V) 'en el joc de pilota valenciana, tipus de jugada'**recialla** *f.* (V) ⇒ **ròsec** *m.***rector***₍₄₎↓ *m.* (V) ⇒ **capellà**¹**regalí*** *m.* (V) ⇒ **pega dolça** *f.***regall** *m.* (V) ⇒ **regalim**¹**regallar*** *v. intr.* (V) ⇒ **regalimar****rellomello*** *m.* (V) ⇒ **rellom****remat*** *m.* (V) 'en la muixeranga, part superior d'una torre'**remenejar*** *v. tr.* (V) ⇒ **remenar**₍₁₎**remulla*** *f.* (V) ⇒ **remull** *m.***a remulla*** *loc. adv.* (V) ⇒ **en remull****renoc**₍₁₎ *m.* (V) ⇒ **capgròs**₍₂₎**renoc***₍₂₎ *m.* (V) ⇒ **gripau****rentar***₍₂₎ *v. tr.* (V) ⇒ **esbandir**₍₁₎**renyó*** *m.* (V) ⇒ **ronyó****renyonada*** *f.* (V) ⇒ **ronyonada****renyonera*** *f.* (V) ⇒ **ronyonera*****repelar***₍₂₎ (el plat) *v. tr.* (V) ⇒ **escurar**₍₂₎**replanell** *m.* (V) ⇒ **replà****reptar**¹₍₁₎ *v. tr.* (V) ⇒ **renyar****rest***₍₂₎ *m. i. f.* (V) 'en el joc de pilota valenciana, pilotari que juga darrere' / **restador*** **restadora** (V)**restador*** **restadora** *m. i. f.* (V) ⇒ **rest***₍₂₎ (V)**restar**₍₃₎ *v. tr.* (V) 'en el joc de pilota valenciana, tornar la pilota llançada pel qui la trau o pel qui fa el dau'**revolta***² *f.* (V) ⇒ **revolt** *m.***rodal**₍₄₎ *m.* (V) 'taca de forma arrodonida'**rodar***₍₄₎ *v. tr. i intr.* (V) 'en la muixeranga, fer que una estructura giri sobre si mateixa'**rodat*** *m.* (V) 'en la muixeranga, tipus de construcció, normalment pilars, que roda'**roder*** **rodera** *m. i. f.* (V) 'bandoler -a'**roglada*** *f.* (V) ⇒ **rotllana****roí -ina** *adj.* (V) ⇒ **dolent**₍₁₎ **-a****roig***₍₄₎ **roja** *m. i. f.* (V) 'en el joc de pilota valenciana, jugador de l'equip que duu la faixa o la samarreta roja'**roín*** **-ina** *adj.* (V) ⇒ **dolent**₍₁₎ **-a****ros**¹ *m.* (V) ⇒ **rosada** *f.***rosa**₍₃₎ *f.* (V) ⇒ **crispeta****roseta** *f.* (V) ⇒ **crispeta****rua***₍₃₎ *f.* (V) ⇒ **entrepà** *m.***runar*** *m.* (V) ⇒ **tartera** *f.***ruquera*** *f.* (V) ⇒ **rebequeria****saber****saber mal*** *loc. verb.* (V) ⇒ **saber greu****safa** *f.* (V) ⇒ **palangana**₍₁₎

sardina**sardina de bota*** *f.* (V) ⇒ **arengada****sarvatxo*** *m.* (V) ⇒ **llangardaix****setsabers*** *m. i f.* (V) ⇒ **setciències****si**¹⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **sina** *f.***simple***⁽³⁾ *adj.* (V) ⇒ **ximple**⁽¹⁾ *adj. i m. i f.***sisena*** *f.* (V) ⇒ **alta de sis*** (V)**sitara*** *f.* (V) ⇒ **envà**⁽¹⁾ *m.***siti***⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **estalvi**¹⁽²⁾ *m. pl.***siti***⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **solar**⁺**sitiet*** *m.* (V) ⇒ **estalvi**¹⁽²⁾ *m. pl.***socarrat***⁽²⁾ *m.* (V) ‘porció inferior de l’arròs de la paella, una mica cremat però mengívol’**socarrat***⁽³⁾ *m.* (V) ⇒ **pa socarrat*****socolada** *f.* (V) ⇒ **sòcol** *m.***sol -a****a soles***⁽¹⁾ *loc. adj.* (V) ⇒ **[tot -a] sol -a****a soles***⁽²⁾ *loc. adv.* (V) ⇒ **només** *adv.***sòl****sòl de terra*** *m.* (V) ⇒ **paviment****sompo -a** *adj.* (V) ‘mancat de vivesa i de gràcia’**sorier*** -**a** *adj. i m. i f.* (V) ⇒ **xafarder -a****soriguer*** *m.* (V) ⇒ **xoriguer****sorolla** *f.* (V) ⇒ **atzerola****sorollar** *v. intr. i tr.* (V) ‘una cosa que no està ben fixada, moure’s’**soroller** *m.* (V) ⇒ **atzeroler****sortit*** *m.* (V) ⇒ **ensurt****soterrar***² *m.* (V) ⇒ **enterrament****succeït***⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **facècia** *f.***sucla*** *f.* (V) ⇒ **xucla****sullar*** *v. tr. i intr. pron.* (V) ⇒ **embrutar****tabac**² *m.* (V) ‘panera petita’**tamborinada**⁽²⁾ *f.* (V) ⇒ **bac**¹ *m.* (V)**tanyada** *f.* (V) ⇒ **aixopluc**⁺ *m.***tap***⁽²⁾ *m.* (V) ‘en la muixeranga, membre de la pinya que omple els possibles buits sense alçar els braços’**tàpena*** *f.* (V) ⇒ **tàpera****tarantera*** *f.* (V) ‘mareig’**tardador -a** *adj.* (V) ⇒ **tardà -ana****taulell**⁽⁴⁾ *m.* (V) ⇒ **rajola de València** *f.***tauleller -a** *adj. i m. i f.* (V) ‘relatiu a la producció i al comerç de rajoles de València; fabricant o comerciant’**taulellet** *m.* (V) ⇒ **rajola de València** *f.***tave*** *m.* (V) ⇒ **tàvec****templat*** -**ada** *adj.* (V) ⇒ **bell**⁺ -**a****tendur** *m.* (V) ⇒ **taula braser*** *f.***teuladí** *m.* (V) ⇒ **pardal**⁽¹⁾**teulat**² *m.* (V) ⇒ **pardal**⁽¹⁾**timonet** *m.* (V) ⇒ **farigola** *f.***tirera*** *f.* (V) ⇒ **fila**⁽¹⁾**tita***² *f.* (V) ⇒ **polla d'índia****tito*** *m.* (V) ⇒ **gall dindi****titot** *m.* (V) ⇒ **gall dindi****titota** *f.* (V) ⇒ **polla d'índia****tombar***⁽³⁾ *v. tr.* (V) ⇒ **enderrocar**⁽¹⁾**tonya** *f.* (V) ⇒ **pa socarrat*** *m.* (V)**tonyina****tonyina de sorra*** *f.* (V) ⇒ **sorra**²**topetar*** *v. intr.* (V) ⇒ **topar**⁽¹⁾**torba** *f.* (V) ⇒ **rodament de cap** *m.***torçuda***¹ *f.* (V) ⇒ **ble** *m.***torna***⁽²⁾ *f. pl.* (V) ⇒ **canvi**⁽²⁾**torrat***⁽²⁾ -**ada** *adj.* (V) ⇒ **adormit -ida****estar** [o **quedar-se**] **torrat*** *adj.* (V) ‘tenir molta son; adormir-se’**torre***⁽⁴⁾ *f.* (V) ‘en la muixeranga, estructura vertical formada amb muixerangers’**tos**¹ *m.* [*pl. tossos*] (V) ⇒ **clatell**⁺**tot**²⁽²⁾**tot i per tot*** *loc. adv.* (V) ‘necessàriament’**totestiu** *m.* (V) ⇒ **mallerenga** *f.***tou***⁽²⁾ **tova** *adj.* (V) ⇒ **esponjós -a****tovaller*** *m.* (V) ⇒ **tovalloles****traspondre*** *v. intr.* (V) ‘ocultar-se, desaparèixer, en l’horitzó’**traucar**⁽¹⁾ *v. tr.* (V) ⇒ **foradar****travessa***⁽³⁾ *f.* (V) ‘en el joc de pilota valenciana, aposta’**trellat** *m.* (V) ⇒ **seny**⁺**traure trellat** (d’algú, d’una cosa) *loc. verb.* (V) ‘traure’n profit’**trencallós*** -**osa** *adj.* (V) ⇒ **trencadís -issa**

- trespòl**⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **sostre**⁺
- tresullat*** **-ada** *adj.* (V) ⇒ **ullerós -osa**
- tribajoc*** *m.* (V) ⇒ **tripijoc**
- trinxet*** *m.* (V) ⇒ **trenc**⁽¹⁾
- tro**
- tro de bac*** *m.* (V) ‘tipus de petard’
- trobada***⁽²⁾ *f.* (V) ‘aplec de colles muixerangueres’
- trompa**⁽³⁾ *f.* (V) ⇒ **baldufa**
- trompèllet***² *m.* (V) ⇒ **ximple**⁽¹⁾ *adj.* i *m.* i *f.*
- valencià**⁽³⁾ **-ana** *m.* i *adj.* (V) ⇒ **català**⁽²⁾ **-ana**
- vaso*** *m.* (V) ⇒ **rusc**
- vedat**
- anar-se'n pel vedat*** *loc. verb.* (V) ⇒
ennuegar *v.tr.* i *intr. pron.*
- ventre**
- fer de ventre** *loc. verb.* (V) ⇒ **defecar** *v. intr.*
- ventureta*** *f.* (V) ⇒ **ballaruga**
- vesprada** *f.* (V) ⇒ **tarda**
- bona vesprada** *loc. interj.* (V) ⇒ **bona tarda**
- vimen*** *m.* (V) ⇒ **vímet**
- vitet** *m.* (V) ⇒ **bitxo**
- vol**
- vol general de campanes*** *m.* (V) ‘toc general que posa totes les campanes al vol’
- volantí** *m.* (V) ⇒ **tombarella** *f.*
- voler**¹⁽²⁾ *v. tr.* (V) ⇒ **estimar**
- voler**² *m.* (V) ⇒ **amor**⁽¹⁾ *m.* o *f.*
- volta**
- a voltes*** *loc. adv.* (V) ⇒ **a vegades**
- voltejar**⁽²⁾ (les campanes) *v. tr.* i *intr.* (V) ⇒ **brandar**
- vore***↓ *v. tr.* i *intr. pron.* (V) ⇒ **veure**⁽¹⁾
- xafada*** *f.* (V) ⇒ **trepitjada**
- xafar***⁽²⁾ *v. tr.* (V) ⇒ **trepitjar**
- xafó** *m.* (V) ⇒ **trepitjada** *f.*
- xamar**↓ *v. intr.* (V) ⇒ **beure**¹⁽²⁾ (begudes alcohòliques)
- xangló***⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **gotim**
- xangló***⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **sanglot**
- xanglot***⁽¹⁾ *m.* (V) ⇒ **singlot**
- xanglot***⁽²⁾ *m.* (V) ⇒ **sanglot**
- xanglotar***⁽¹⁾ *v. intr.* (V) ⇒ **singlotar**
- xanglotar***⁽²⁾ *v. intr.* (V) ⇒ **sanglotar**
- xara***² *f.* (V) ⇒ **garriga**
- xàrcia*** *f.* (V) ⇒ **xarxa**⁽¹⁾
- xarreta** *f.* (V) ⇒ **xerrameca**
- xicalla** *f.* (V) ⇒ **mainada**
- xicon***⁽¹⁾ **xicona** *m.* i *f.* (V) ⇒ **infant**⁽¹⁾ *m.*
- xicon***⁽²⁾ **xicona** *m.* i *f.* (V) ⇒ **noi**⁽¹⁾ **noia**
- xicon***⁽³⁾ **xicona** *m.* i *f.* (V) ⇒ **promès**⁺⁽¹⁾ **promesa**
- xicotet -a** *adj.* (V) ⇒ **petit -a**
- xillit*** *m.* (V) ⇒ **crit**
- ximenera*** *f.* (V) ⇒ **xemeneia**
- xiquet***⁽³⁾ **xiqueta** *m.* i *f.* (V) ‘en la muixeranga, infant que corona la figura’